

25.55x34.68	2/2	8	עמוד	מגזין כלכלי	05/12/2017	61301427-4
יגוד לשכות המסחר אוראל לין - נשיא איגוד לשכות המסח - 35010						

כלכלה 2017

מדינת ישראל נגד הקמעונאים

צילומים: פורום אלסטור, נילאש 90, עיתות לברון

עו"ד אוראל לין

ב

ישראל 54 אלף עסקי קמעונאות, המייצרים 267 אלף משרות שכיר. נוסף אליהם, קמעונאים רבים בחנויות רחוב מנהלים לבדם חנויות שבבעלותם. בסך הכל כחצי מיליון אישה ואיש מוצאים פרנסתם במכירת מוצרים ישירות לציבור הצרכנים בישראל.

הבה נשער, אנו הקוראים, שאין אנו עורכי דין, רואי חשבון, מהנדסים, רופאים, עובדי מדינה או אפילו עובדי רשויות מקומיות. אנו פשוט זוג נשוי שהחליט לבסס עסק בתחום הקמעונאות ופתח חנות נעליים.

כדי לפתוח את החנות רכשנו בהוצאה הוגנת גבוהה חנות ברחוב ראשי בחולון. לקחנו משכנתא, נכנסנו לחובות, עבדנו בחריצות כ-12 שעות ביום, לא כל מה שקנינו מהיצרנים בישראל ומחולל נמכר, היו עודפים וחלק מהסחורה לא נמכרה כלל.

אבל הצלחנו, שרדנו, והיום החנות הזאת בבעלותנו. זהו הנכס ההוני היחיד שלנו, חוץ מהדירה, שאף אותה רכשנו. ומה שלא פחות חשוב, חנות זו היא מקור הכנסתנו. מהרווחים שיש לנו אנו מממנים את מחיית המשפחה, הינוך הילדים וכלל ההוצאות. אגב, יש לנו כבר שלושה ילדים, תלמידי תיכון.

והנה, לאט לאט, נוכחנו שמחזור המכירות יורד בהתמדה על שום התפתחות היבוא האישי המקוון. הבנו שקשה לעמוד בתחרות המחירים אל מול אותו יבוא, אבל כשהתעמקנו יותר בנושא נוכחנו שממשלת ישראל, זו אשר לה שילמנו מסים כבדים במשך שנים, היא זו שהחליטה במודע להפלות אותנו לרעה.

על הנעליים שאנו מוכרים משולמים מלוא המסים; מכס על יבוא מסין ומהודו וגם מס ערך מוסף על ערך המוצרים המגיעים לישראל - פלוס 17%.

בשפה פשוטה, ממשלת ישראל החליטה שאנו נתמודד מול היבוא האישי המקוון בתנאים לא שווים. אנו נשלם את מלוא המסים החלים על היבוא או הייצור בשוק המקומי בעוד על אותם נעליים מיבוא מקוון, ממקורות חוץ, כאשר ערך משלוח אינו עולה על 75 דולר, לא ישולמו מסי יבוא כלל.

קוראים יקרים, לאחר שדימינו שאנו בעלי אותה החנות, כיצר הייתם מרגישים? מדוע ממשלת ישראל רוצה להרוס את מקור הפרנסה שלכם, שאותו יצרתם בסיכון אישי שלכם ובהשקעת עבודה רבה ולהפלות אתכם לרעה על רכישה ממקורות חוץ? איזה היגיון יכול להצדיק פגיעה שרירותית בכס?

וכפי שנאמר קודם, יש כ-54,000 עסקים קמעונאיים המפרנסים חצי מיליון איש.

בהנחה שלכל מפרנס יש משפחה של ארבע נפשות - זוהי כבר אוכלוסייה של לא פחות מ-2 מיליון איש.

כ-60% מהייצור המקומי בישראל מופנה לייצור מוצרים הנמכרים בשוק המקומי. כתוצאה מכך 260,000 מועסקים ממגזר המלאכה והתעשייה מייצרים מוצרים עבור השוק המקומי. יש לנו מגזר עסקי רחב הכולל כמעט 800 אלף מפרנסים, המייצר ומוכר מוצרים עבור השוק המקומי. עם משפחותיהם, כשלושה עד ארבעה

מיליון איש מוצאים את מקור מחייתם בפעילות עסקית המכוונת כולה לציבור בישראל.

אוכלוסיית ענק זו כולה מאוימת כיום כתוצאה מהתפתחות התחרות של היבוא האישי המקוון הפטור ממס.

גם ללא הפטור ממס יש יתרון ברמת המחיר לרכישות מקוונות ממקורות חוץ על פני רכישה אותם מוצרים בשוק המקומי. אך, למרות זאת, ממשלת ישראל סבורה כי יש לעודד רכישות מוצרים ממקורות חוץ תוך אפליה לרעה של חלק גדול מהמגזר העסקי בישראל.

מי שקונה מוצרים ממקורות בחולל במשלוח אחד או בסדרת משלוחים, כשערך כל משלוח אינו עולה על 75 דולר, פטור משלום מס ערך מוסף. לעומת זאת, מי שקונה את אותו המוצר בשוק המקומי בישראל ישלם עליו את מלוא מס הערך המוסף ולפעמים גם את מסי המכס המוטלים על יבוא מוצרים מהמזרח הרחוק.

התחרות של המגזר המקומי מול יבוא מקוון ממקורות חוץ היא כלל עולמית ואי אפשר או צריך למנוע אותה, אבל קשה להבין איך אנו מאמצים מדיניות המפלה לרעה במכוון מגזר עסקי רחב ולגיטימי תוך הענקת הקלה ממס דווקא על רכישה מוצרים ממקורות חוץ. אין זאת רק פגיעה ברשתות שיווק. כאלה יש מאות בלבד, זוהי פגיעה בעשרות אלפי חנויות רחוב, שהן הנכס היחיד לבעליהן ומקור הפרנסה העיקרי שלהם.

גם בראיית המאקרו נעשית כאן שגיאה איומה. כ-60% מצמיחת המשק מקורה בצריכה הפרטית המקומית.

כשאנו מסיימים את הצריכה הפרטית אל מקורות חוץ, אנו פוגעים ישירות במנוע צמיחה מרכזי של המשק וגם מאבדים

מקומות עבודה. ועל כך יש להוסיף את הפגיעה בהכנסות המדינה. היקף הרכישות המקוונות השנתיות ממקורות חוץ כבר מתקרב ל-14 מיליארד שקל וממשיך לגאות. זה אומר כבר עתה הפסד הכנסות ממסים של בערך 2.3 מיליארד שקל בשנה. הפסד מס המנוצל לצורך אפלייתו לרעה של המגזר העסקי הלגיטימי הבונה את הכלכלה ומייצר מקומות עבודה. בניהול נכון של כלכלה לאומית צריך לדעת לזהות תהליכים המובילים אל משבר קודם כשהמשבר מתרחש. המדיניות הקיימת כיום, של עידוד רכישות ממקורות חוץ בדרך של אפליה לרעה של המגזר העסקי בישראל, היא מדיניות בלתי הוגנת ובלתי אחראית.

בפירוט הרעילים אנו נחזה כבר בקרוב, עם התחזקות הרכישות המקוונות בפטור ממס המוגדרות כיבוא אישי.

הרצון להוריד את יוקר המחיה בישראל הוא לגיטימי ומובן, אולם אסור שייעשה על חשבון הרס המגזר העסקי. בניגוד לנפנוף דגלים פופוליסטיים, המגזר העסקי אינו נפרד מאוכלוסיית המדינה, הוא חלק ממנה.

יש דרכים נכונות יותר להורדת יוקר המחיה, אבל הן כמובן קשות יותר לביצוע ואולי פופולריות פחות. הפחתת נטל הרגולציה במקום הוספת רגולציה חדשה, המזניקה את עלויות המגזר הקמעונאי, הנה אחת מהן, והיא תתרום ודאי להוזלת מוצרים.

מהלך חשוב כבר מתוכנן במשרדי האוצר והכלכלה - הפחתת מכסי המגן באופן שאינו אפלייתי, החל באופן שווה על מכירות מקומיות וגם על יבוא מקוון.

ממשלת ישראל ופקידיה הנלהבים מוטב ויתעשתו ויתחילו להבין את הנוזקים שהיבוא המקוון הפטור ממס גורם לעתיד המשק, לצמיחה ולמקומות העבודה. ■